

Het was op 28 juni jl. 25 jaar geleden dat het *Nederlands Tijdschrift voor Keel-Neus-Oorheelkunde* is opgericht; een memorabel moment. De redactie heeft daarom de nog steeds actieve 'grandfathers' van het Tijdschrift: Huizing, Hulshof en Tange, gevraagd een beeld te geven van het oprichtingsproces uit die tijd. U kunt hierna lezen dat dit proces een lange aanloop kende en dat er in een ver verleden zelfs eerder een tijdschrift voor KNO heeft bestaan. Het huidige Tijdschrift is nog steeds een tijdschrift van en door de leden van de KNO-vereniging en in veel opzichten gelijk aan het oprichtingsnummer. Toch veranderen er geleidelijk aan zaken. Zo zijn er populaire nieuwe rubrieken zoals de How I do it en de kennistoets bijgekomen en wordt er gesleuteld aan de lay-out. Jan Hulshof hoopte bij de overdracht van zijn hoofdredacteurschap in 2004 al dat het Tijdschrift straks onherkenbaar zou zijn, maar liefst niet binnen een jaar. De redactie denkt dat de tijd er nu wel rijp voor is. Nog even geduld...

Herinneringen aan het ontstaan van het *Nederlands Tijdschrift voor Keel-Neus-Oorheelkunde*

Rinze Tange, Jan Hulshof en Egbert Huizing

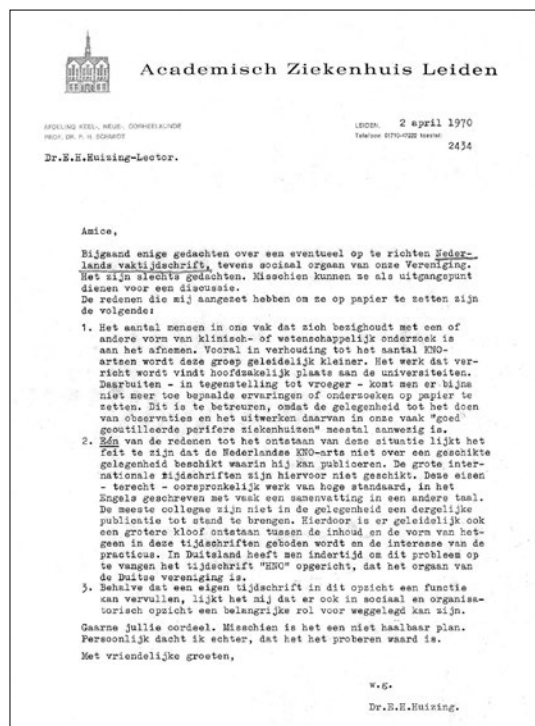
Het idee om een Nederlands tijdschrift voor KNO-heelkunde op te richten kwam op toen Bert Huizing in 1969 als bibliothecaris lid werd van het bestuur van de vereniging. Hij kwam in die tijd in contact met de redacties van tijdschriften van buitenlandse verenigingen, met name in Duitsland, Frankrijk en België. Dat deze landen wel een eigen KNO-tijdschrift bezaten en wij niet, stoorde hem. In 1918 was al eens een *Nederlands Tijdschrift voor NKO* opgericht. Roelf Backus en Kees Graamans hebben dit eens opgespoord. In het Burger-Quix-archief is te vinden dat er in dat jaar één nummer is uitgegeven, zie *figuur 1*.

In april 1970 is een voorstel van Huizing ter oprichting van een Nederlands tijdschrift voor KNO-heelkunde besproken in het bestuur van de KNO-vergadering, waarvan hij als bibliothecaris deel

uitmaakte (*figuur 2*). Prof. Wim Brinkman was toen voorzitter en dr. Emile Hammelburg was secretaris. Het bestuur was enthousiast en Huizing werd aangemoedigd de plannen te realiseren. Helaas zijn er toen geen verdere plannen gemaakt en acties ondernomen. Huizing weet niet meer waarom het project gestopt is. Het was destijds in ieder geval te hoog gegrepen.

Figuur 1.

Figuur 2.

Toen Bert later zelf voorzitter van het bestuur van onze vereniging werd, besprak hij het plan nog eens met Jan Hulshof, de toenmalige bibliothecaris. De tijd was er rijp voor, want ook elders kwam men op hetzelfde idee. In die tijd kwam een artsbezoeker bij Rinze Tange in het AMC langs met de vraag of hij advies kon geven hoe een product in de KNO-markt gezet kon worden. Hij had al aan een advertentie in het *NTvG* gedacht, maar daarvoor vroegen zij toen bijzonder veel geld. Hij vroeg of er een alternatief was in de vorm van een Nederlands tijdschrift voor KNO. En als dat niet bestond, waarom dan niet zelf met hem een tijdschrift op te zetten? Ze bedachten toen ter plekke al een naam voor het toekomstige blad: 'BeKNOpt'.

De handen werden ineengeslagen met het bestuur van de vereniging. Jan maakte een alles omvattend plan om het *Nederlands Tijdschrift voor Keel-Neus-Oorheelkunde* op te richten. Na een eerste constituerende vergadering van het drietal in Oegstgeest werden de plannen aan het bestuur voorgelegd en deze stemde in op 28 juni 1994 te Amersfoort. Jan Hulshof werd voorzitter van de redactie, die natuurlijk verder bestond uit Bert Huizing voor goede ideeën en het academisch toezicht en Rinze Tange voor inhoud en klinieknieuws. De redactie-adviesraad bestond toen uit de hoofden van de universitaire afdelingen, aangevuld met de prominente KNO-artsen en audiologen Ewout Baarsma, Paul Dieges, Marius Hageman, Theo Kapteyn, Edzard Kuipers, Cees Leibbrandt, Jos van Overbeek en Hans Rietema.

Een plan voor een gezonde financiële basis werd opgesteld met Evert Rijntjes, de toenmalige penningmeester. Gezocht moest worden naar adverteerders. Iedereen mocht adverteren, met uitzondering van bedrijven uit de alcohol- en tabaksindustrie. Het werden natuurlijk advertenties uit de hoortoestellensector en de farmaceutische industrie. De advertenties werden verkregen tijdens jaarlijkse gedenkwaardige sessies van Jan met Olga von Freitag Drabbe, de toenmalige secretaresse van de vereniging, kantoorhoudend aan de Jan van Goyenkade in Amsterdam. Hier belden ze alle potentiële adverteerders op. Iedereen die niet bereikt kon worden, werd vasthoudend teruggebeld volgens het straffe schema van Olga. Het was geweldig om met haar te werken. Jan herinnert zich

nog dat hij een keer met grote tevredenheid het pand verliet, nadat die ochtend voor 30.000 gulden contracten waren afgesloten. In die tijd waren de opbrengsten van het tijdschrift circa 120.000 gulden, terwijl de kosten circa 65.000 gulden waren. Overwogen werd de contributie te verlagen. Dit laatste is gelukkig niet gebeurd.

Met de bekende Leidse drukkerij Groen werden besprekingen geopend en met de ontwerpers van dit bedrijf werd het uiterlijk en de indeling van het tijdschrift gemaakt. Tevens werden werkafspraken gemaakt op welke wijze we elk nummer zouden produceren. Tegenwoordig is het eens in de drie maanden weer een blijde verrassing dat het uiterlijk van ons tijdschrift niet wezenlijk veranderd is ten opzichte van het eerste nummer. Ook in de binnenzijde zijn er nog veel originele elementen behouden. Bij het afscheidsdiner van Jan in 2004 als hoofdredacteur op het Rapenburg in Leiden, hield hij in een toespraak zijn opvolger Nico de Vries voor dat hij hoopte dat het tijdschrift straks onherkenbaar zou zijn, maar hopelijk niet binnen een jaar... Het duurt nu al wat langer. (*Het lange wachten op een vernieuwd NTvKNO – inclusief een totaal vernieuwd uiterlijk – zal binnenkort beloond worden! [de huidige redactie]*)

Het eerste nummer werd gepubliceerd in januari 1995. Het hoofdredactioneel commentaar van Bert Huizing is nog steeds actueel (https://www.kno-leden.nl/tijdschrift/01_-_1995/1,_januari/blz-005-Commentaar.pdf). Het eerste artikel was van Adriaan van Olphen over cochleaire implantatie bij volwassenen, gevolgd door een artikel van Paul van den Broek, Bas van den Borne en Jan Brokx over cochleaire implantatie bij kinderen. Verder een standpuntnota over statusvoering. De proefschriften van Anne Schilder, Maarten Majoor en Henri Marres werden besproken. En natuurlijk liet de assistentenvereniging onder leiding van Hendrik Verschuur niet na van zich te laten horen in het stuk van Frans Bakker.

Bij het voorbereiden van de plannen voor de oprichting van dit tijdschrift hebben we ons vaak afgevraagd waarom er niet al lang een tijdschrift was. Dit heeft ons altijd gestimuleerd om het *Nederlands Tijdschrift voor Keel-Neus-Oorheelkunde* daadwerkelijk het licht te laten zien.